

MŠMT rez Protokol z projednání výsledků *Hodnocení 21* podle M17+

dne 14. 12. 2022 v 9:00 hod.

Přítomni:

Poskytovatel: vrchní ředitelka pro řízení sekce vysokého školství, vědy a výzkumu MŠMT prof. PaedDr. Radka Wildová, CSc., Ph.D., ředitelka Odboru podpory vysokých škol a výzkumu Ing. Jana Říhová, vedoucí Oddělení podpory výzkumu a vývoje MŠMT RNDr. Miloslav Frýzek, ministerský rada v Oddělení hodnocení výzkumných organizací MŠMT Mgr. Vojtěch Fikar

Zástupci Rady pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) a Odboru Rady:

prof. Ing. Jiří Homola, CSc., DSc., prof. Ing. Vladimír Mařík, DrSc., dr.h.c., prof. Ing. Štěpán Jurajda Ph.D.; Mgr. Ing. Kateřina Mihalová, Ph.D., Ing. Lucie Rulíková, Mgr. Markéta Avakian, RNDr. Ondřej Majer, CSc.

Zástupci Odborných panelů:

hlavní koordinátor hodnocení dle M17+ prof. RNDr. Tomáš Polívka, Ph.D.; předseda Odborného panelu 1. Natural Sciences prof. RNDr. Petr Štěpnička, Ph.D. DSc. FRSC; předseda Odborného panelu 5. Social Sciences prof. PhDr. David Šmahel, Ph.D.

Předmět jednání:

Institut projednání výsledků hodnocení s poskytovatelem je upraven v kapitole 4 *Metodiky hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu*, vývoje, schválené usnesením vlády ČR ze dne 8. února 2017, č. 107 (dále jen „M17+“). Výsledky jednání jsou schvalovány Radou pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) podle § 35 odst. 2 písm. d) zákona č. 130/2002 Sb. Po schválení jsou s příslušným zdůvodněním zveřejněny.

Podkladem tripartitního jednání byly zveřejněné výsledky Hodnocení 2021 na národní úrovni, tak jak jsou veřejně přístupné ze stránek Rady www.vyzkum.cz (resp. <https://hodnoceni.rvvi.cz/>). Na národní úrovni bylo Hodnocení 2021 Modulem 1 v pátém roce v závislosti na přidělené podpoře na dlouhodobý koncepční rozvoj určeno pro všechny typy výsledků uvedených v RIV s rokem uplatnění 2016 – 2020. Navíc došlo k posílení hodnocení aplikovaných výsledků a hodnocení v oblasti společenských a humanitních věd. Výsledky určené pro hodnocení Modulem 1 vybíraly výzkumné organizace samy dle svého uvážení. Instituce přihlašovaly do hodnocení 1 výsledek na 10 mil. Kč z částky DK RVO přidělené v roce 2021 s povinností předat výsledky v proporcích odpovídajících vnitřní struktuře VO s ohledem na výzkumné funkční celky. (Pokud byla VO v roce 2021 příjemcem institucionální podpory na DK RVO vyšší než 10 mil. Kč, dodávala navíc 1 výsledek na každých dalších (započatých) 10 mil. Kč podpory). Pro posílení hodnocení aplikovaných výsledků a hodnocení v oblasti společenských a humanitních věd vybíraly výzkumné organizace kromě těchto výsledků ještě další „nebibliometrizovatelné“ výsledky (max. cca 5 % roční produkce). Výsledky byly hodnoceny podle dvou kritérií („společenská relevance“ nebo „přínos k poznání“).

Hodnocení v roce 2022 Modulem 2 na národní úrovni zahrnovalo kumulativně bibliometrizovatelné výsledky uplatněné v letech 2016 – 2020 a zobrazilo meziroční trendy. Bibliometrická analýza byla kompletně zpracována pro celý systém VaVal nad daty WoS a ve vyžádaných oborových skupinách také nad daty SCOPUS. Základním bibliometrickým ukazatelem pro hodnocení výsledků indexovaných v databázi WoS je Article Influence Score (AIS), v případě databáze Scopus Scimago Journal Rank (SJR). Analýza má vždy oborový charakter, základ tvoří zpracování na úrovni FORD, pro detailnější informace slouží kumulace z úrovně WoS categories. Oborové určení výsledků je odvozeno z dané citační databáze v souladu s Převodníkem oborů, který odpovídá struktuře Odborných panelů. Časopisy se v rámci oborů rozdělují do kvalitativních pásem: I. decil (10 % nejlivnějších časopisů v oboru), I. kvartil (25 % nejlivnějších) až IV. kvartil (25 % nejméně vlivných). Národní výsledky byly sledovány v takto konstruovaných pásmech a pozice národních výsledků byla sledována v mezinárodním kontextu – svět a EU15. Dalšími sledovanými parametry byla identifikace výsledků s velkým počtem autorů (30 a více), výsledků vytvořených v mezinárodní spolupráci, ve spolupráci mezi segmenty a výsledků s korespondujícím autorem (reprint author) z ČR.

Dalším podkladem pro jednání byl materiál *Principy alokace podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj (DK RVO) na úroveň výzkumných organizací* a informace o míře využití výstupů z hodnocení podle Metodiky 2017+ pro financování výzkumných organizací aktualizované o poslední známé údaje pro účely tripartitních jednání po 5 letech implementace Metodiky 2017+. Dokumenty byly projednány a schváleny na 378. jednání Rady dne 29. dubna 2022 resp. na 383. jednání Rady dne 27. října 2022.

Doplňkovými podklady k Modulu 2 jsou analýzy nad RIV připravené nad dosavadní rámec Oddělením hodnocení výzkumných organizací a výchozí informace o finančních tocích z podkladů zpracovaných na úroveň VO Kabinetem paní ministryně ve spolupráci s Odborem koordinace a analýz VaVal.

Poskytovatel během jednání prezentoval informace získané z hodnocení probíhajícího na jeho úrovni v souladu s Metodikou 17+, resp. Přílohou 1.

Škálování VO je upravováno s dalším rozvojem Modulů 1 a 2 a narůstáním robustnosti informace, která z nich vyplývá.

Průběh jednání:

Účastníci jednání byli seznámeni s formátem, podklady a technickými aspekty jednání online. V předchozím kole hodnocení byly všechny instituce vyzvány k doplnění přihlášených výsledků do Modulu 1 do minimálního požadovaného počtu 10 ks v kumulaci od počátku hodnocení M17+, škálování tak mohlo být z národní úrovně doplněno pro celý systém. V letošním roce je třeba spíše diskutovat, zda poslední trend škálování potvrzuje, nebo v případě většího výkyvu do škálování promítnout výsledky 5. kola hodnocení. Výrazné meziroční proměny nejsou očekávané.

Oproti předchozím tripartitám je v letošním roce předmětem jednání i otázka, do jaké míry poskytovatelé využívají hodnocení podle Metodiky 2017+ po 5 letech při distribuci institucionální finanční podpory typu DKRVO mezi jednotlivé výzkumné organizace ve své gesci. Rada k této problematice přijala jasná doporučení (viz dokument *Principy alokace podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj (DK RVO) na úroveň výzkumných organizací*) směřující k využívání odstupňovaného indexového financování s tím, že součástí strategického řízení je i prospektivní financování, tj. podpora VO se slabší výkonností ale dobrou strategií resp. výsledky v ostatních modulech, které se hodnotí na úrovni poskytovatele. V takovém případě, že je tato skutečnost podrobně odůvodněna při rozpočtových jednáních a avizována v protokolech z tripartitních jednání

(konkrétní cíle, nástroje, očekávané dopady), s podmínkou, že na dalších tripartitních jednáních bude úspěšnost strategie vyhodnocována.

Jednání zahájil a moderoval prof. Polívka. Úvodem sdělil, že oproti předchozímu roku nepředpokládá výrazné změny hodnocení. Jednání proběhne ve dvou blocích: monitoring na národní úrovni a vyjádření předsedů panelů k trendům zlepšení/zhoršení komentované poskytovatelem na základě hodnocení uskutečněného na jeho úrovni. V druhé části bude diskutována problematika korelace hodnocení a financování výzkumných organizací v gesci poskytovatele.

Ing. Říhová předslala, že MŠMT učinilo rozhodnutí, že od roku 2023 nemůže podporu poskytovat těm VO, které nesplňují podmínku podpory v rámci MŠMT, tj. nejsou právnickou osobou veřejného práva (viz § 4 odst. 2 písm. a), bod 5) zákona č. 130/2002 Sb., ve znění novely zákona č. 50/2020 Sb.). Jedná se o následující VO v gesci MŠMT: **CESNET, z.s.p.o., ENKI, o.p.s., TC AV ČR, z.s.p.o.** Dr. Miholová konstatovala, že avizovaná skutečnost je důvodem, proč se tripartity účastní předsednictvo Rady. Mgr. Fikar doplnil, že poskytovatel má zájem o projednání všech VO v jeho gesci, aby mohl provést závěrečné hodnocení.

Prof. Štěpnička se z pohledu přírodních věd vyjádřil ke třem z diskutovaných VO s tím, že u všech platí, že do Modulu 1 přihlašují za přírodovědné obory málo výsledků. **CESNET** se v M1 v přírodních vědách vůbec neprofiluje. M2 jsou identifikovány výsledky v oblasti počítačových věd a to v Q2 a Q4, dále ve fyzice v Q3 a 4, 70 % publikací je ve sbornících. OP1 navrhuje ze své perspektivy proto spíše hodnocení b. **ENKI** se profiluje v geovědách a to i v Q1, převážně Q2. Prof. Štěpnička ovšem upozornil, že VO vykazuje pouze 8 % korespondujících autorů, navrhuje hodnocení b. **Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický** (dále jen „VÚGTK“) má výborně hodnocené výsledky v M1 a to meziročně i kumulativně, v M2 se profiluje v geovědách v Q1 a 4. Prof. Štěpnička upozornil na pozitivní trend, pokud bude pokračovat, bylo by možné uvažovat o změně hodnocení na a.

Dr. Miholová a prof. Polívka zastoupili prof. Štěpánka, který se z důvodu zpoždění letu nemohl jednání osobně zúčastnit. Technické vědy jsou profilovými obory pro **CESNET**, který nejen v segmentu rezortů patří mezi nejlepší VO. V Modulu 1 vzhledem k objemu DKRVO není počet výsledků vysoký, hodnocení je však vynikající, jasné hodnocení a.

Prof. Šmahel za panel sociálních věd se vyjádřil k hodnocení **Technologického centra AV ČR** (dále jen „TC AV ČR“) a **Centra pro studium vysokého školství** (dále jen „CSVŠ“). V Modulu 2 vykazují velice malé množství výsledků, jakkoli publikační činnosti není z pohledu jejich mise hlavní aktivitou. **TC AV ČR** má v Modulu 1 spíše horší známky, nejlepší udělená známka je 3. Trend je stabilní, spíše horší. OP5 se přiklání k hodnocení c-d. **CSVŠ** bohužel pokračuje ve více než podprůměrném trendu, hodnocení zůstává na d.

Prof. Polívka se z pozice hlavního koordinátora vyjádřil k hodnocení **VÚGTK**, který se profiluje především v přírodních vědách, v Modulu 1 dosahuje výtečných výsledků. Zároveň upozornil, že i v protokolu z loňské tripartity byl zmíněn pozitivní trend, navrhuje proto zvážit možnost změnit meziročně hodnocení. Prof. Štěpnička navrhuje hodnocení a. V případě ostatních VO meziročně i kumulativně za všechny obory není navržena změna. **TC AV ČR** je lepší než **CSVŠ**, diferenciace je tedy zcela na místě. V případě **CSVŠ** prof. Polívka zmínil nízký objem výsledků vykázaných v IS VaV / RIV: 25 výsledků za 2 roky, vysoký počet konferencí a workshopů, pouze 5 článků z toho 4 v českém jazyce. Dr. Miholová dodala, že v Modulu 1 bez vysvětlení doposud nevyužili ani základního limitu pro hodnocení, tj. 10 výsledků. To jejich schopnost produkovat výsledky VaVal srovnatelné s ostatními subjekty a být do budoucna vědeckovýzkumným subjektem problematizuje, ačkoli celkové finanční toky do **CSVŠ** nejsou nízké.

Mgr. Fikar okomentoval hodnocení z úrovně poskytovatele. Jedná se o výsledky průběžného hodnocení z přelomu roku 2021/22, závěrečné hodnocení ještě nebylo uzavřeno.

VÚGTK vykazují stabilně velmi dobré až vynikající výsledky v Modulu 3-5, hodnotící panel se shodl, že se jedná o unikátní VO v českém prostředí, např. konkurenceschopnost v mezinárodním srovnání je ovšem nižší, celkové hodnocení z pozice poskytovatele zůstává b. Poskytovatel se nicméně ztotožňuje s názorem hodnotících panelů v modulech 1 a 2, že zde dochází k průběžnému zlepšování. S motivačním přesunem VÚGTK do a v agregovaném hodnocení modulům 1 a 2 by tedy poskytovatel neměl problém. **CSVŠ** má i v hodnocení na úrovni poskytovatele podprůměrné výsledky, hodnocení je tedy d. Dodal, že **CSVŠ** produkují výsledky analýz a šetření, které nevstupují do M1 a 2, ale mají svůj společenský přínos v Modulu 3. Jejich koncepce na další období je ambiciózní, implementovali personální reformy. Poskytovatel bude sledovat, zda změny přinesou zlepšení. V případě VÚGTK a CSVŠ byly poskytovatelem komentovány zejména výsledky vstupního hodnocení na další pětileté období, závěrečné hodnocení ještě nebylo uzavřeno.

Prof. Polívka shrnul návrhy, v diskusi se vyjádřili zástupci Rady. **Tripartita navrhla VÚGTK na škále jako A_{REZ}**. Poskytovatel během procesu schvalování zápisu z jednání upřesnil, že souhlasí s pozitivním trendem, ovšem z pozice poskytovatele nadále trvá na hodnocení B_{POSK}.

Jako podklad pro druhou část jednání byl předložen materiál schválený Radou, který vizualizuje korelaci výchozí fixace institucionálního financování VO (2018) a poslední známou přidělenou podporou. Otevřeny byly následující otázky: Je korelace mezi financováním a hodnocením podle M17+ zřejmá? Zda a jakým způsobem je poskytovatelem uplatněn princip indexového financování? Jak probíhá distribuce prostředků z NPU?

Ing. Říhová okomentovala financování rezortních VO. Podle Přílohy č. 1 Metodiky 2017+ vydává poskytovatel rozhodnutí na 5 let, rozhodnutí vycházelo ze vstupního hodnocení na národní úrovni i z úrovně poskytovatele, reflektovalo i koncepce VO na další období. K žádným úpravám MŠMT nepřistoupilo, průběžné hodnocení bylo stabilní. Nárůst v případě CSVŠ vysvětluje historickým exkurzem, podle tzv. kafemlejnku byla podpora této VO pouze 1 mil. Kč, CVVŠ díky nárůstu finanční podpory dostalo od poskytovatele šanci, jak s tím zatím naložilo, bylo diskutováno výše.

Prof. Jurajda zmínil dokument *Principy alokace DKRVO*, který vedle indexového financování (tj. financování, které pásmově zohledňuje výsledky hodnocení) klade důraz i na prospektivní financování, tj. podporu VO se slabší výkonností ale dobrou strategií resp. výsledky v ostatních modulech, které se hodnotí na úrovni poskytovatele. Tyto skutečnosti je třeba avizovat v protokolech z tripartitních jednání (konkrétní cíle, nástroje, očekávané dopady), s podmínkou, že na dalších tripartitních jednáních bude úspěšnost strategie vyhodnocována. Zástupců MŠMT se dotázal, jak zapojili OPVaVpl, na zmíněné prospektivní financování, jak do budoucna bude financování korelovat s hodnocením. MŠMT nepovažuje prospektivní financování podle hesla důvěřuj a podle toho poskytni za ideální přístup. Ing. Říhová odkázala dokumenty zveřejněné na webu (<https://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/hodnoceni-vyzkumnych-organizaci-v-resortu-msmt-2023-2027>), které popisují způsob financování - stabilizační složka je doplněná motivační složkou v závislosti na výsledcích závěrečného hodnocení.

CESNET, z.s.p.o., ENKI, o.p.s., TC AV ČR, z.s.p.o. mají statut zájmových sdružení právnických osob resp. obecně prospěšné společnosti. Z právní analýzy MŠMT vyplývá, že nelze říci, že tyto VO byly zřízeny podle veřejného práva, z čehož jednoznačně plyne, že jim MŠMT nesmí podporu nadále poskytovat. Při přípravě novely zákona na tento fakt Ing. Říhová upozornila, námitka nebyla reflektována a toto je důsledek.

Prof. Mařík vznesl dotaz, zda **TC AV ČR** dostalo navýšení, protože je nositelem výzkumné infrastruktury. Dále se dotázal, zda pokud zmíněné tři VO odejdou, odejdou i s finančními

prostředky. Ing. Říhová upřesnila, že **TC AV ČR** bylo řešitelem projektu OPVaVpl, z toho důvodu bylo podporováno z Národního programu udržitelnosti. **TC AV ČR** bylo financováno podle výsledků hodnocení v souladu s výše uvedeným. Na druhou otázku Ing. Říhová odpověděla kladně. Pokud VO přejdou k takovému poskytovateli, který jim nadále institucionální podporu bude moci poskytovat, převedou každé z nich částku v aktuálně rozpočtované výši. Financování bude platné a bude převedeno do rozpočtových kapitol nových poskytovatelů, pokud tito o převod zažádají. Této situaci bylo možné se vyhnout, pokud by zákonodárce připravil přechodné opatření.

Prof. Homola se dotázal na další důvody větší dynamiky růstu u **TC AV ČR** hodnoceného jako C s porovnání s VO hodnocenými jako B. Ing. Říhová odpověděla, že financování vychází ze vstupního hodnocení a koncepce na další období. Financování probíhá po dohodě s VO, **VÚGTK** opakovaně žádá navýšení. Prof. Homola se dále dotázal, zda byly učiněny konkrétní kroky k převedení tří VO do gesce jiného poskytovatele. Ing. Říhová uvedla, že VO byly o aktuální situaci včas v předstihu informovány s doporučením, aby se obrátily na jiné poskytovatele. Mgr. Fikar doplnil další plánové kroky – MŠMT jedná pouze s **ENKI** a **CESNET**, které rozporovaly své postavení jako právnické osoby veřejného práva vůči právnické osobě soukromého práva, když uvádí právní názor, že veřejně prospěšné společnosti univerzálně nemají soukromou povahu, s jejich argumentací se MŠMT neztotožňuje. Dr. Miholová se dotázala, nakolik je shodná argumentace s ostatními poskytovateli. Prof. Polívka vysvětlil, že právo podporovat subjekty soukromého práva mají pouze MPO a MZe. Ing. Říhová dodala, že i MŠMT má toto právo, ovšem jen v případě soukromých vysokých škol.

Prof. Polívka konstatoval, že došlo nejspíš k nedorozumění – nebylo jasné, že spolu s VO bude k novému poskytovateli převedena i jejich část rozpočtu / DKRVO. Upozornil, že je na místě, aby řešení vzniklo na vyšší úrovni a kritizoval současný postup, který spoléhá na iniciativu VO. O nalezení řešení by se měla zasadit Rada. Prof. Homola přislíbil ve věci přímou podporu.

Tripartitní jednání uzavřela prof. Wildová, vrchní ředitelka pro řízení sekce vysokého školství, vědy a výzkumu MŠMT, poděkováním všem účastníkům za jeho konstruktivní průběh.

Tripartita potvrdila konsensus, ke kterému dospěla v minulých letech roce u čtyř rezortních VO v gesci poskytovatele. Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i. navrhla posunout na škále do A_{REZ}. Do budoucna hodlá MŠMT poskytovat DKRVO z důvodu změny zákona pouze Výzkumnému ústavu geodetickému, topografickému a kartografickému v. v. i. a Centru pro studium vysokého školství, v. v. i. Otázka dalšího poskytování institucionální podpory CESNET, z. s. p. o., ENKI, o.p.s. a Technologickému centru AV ČR, z. s. p. o. bude řešen Radou separátně.

Závěr jednání:

Účastníci jednání se shodli na návrhu škálování v souladu s výstupy hodnocení v Modulech 1 a 2. Výzkumné organizace v gesci MŠMT ČR jsou rozřazeny do pásem: A_{REZ} – D_{REZ} (pozn. REZ – rezortní).

Na národní úrovni bude škála dále zpřesňována s postupným rozvojem Modulů 1 a 2 a z úrovně poskytovatele podle informací z hodnocení na jeho úrovni.

Hodnocení v Modulech 1 a 2 podle M17+ na národní úrovni zahrnuje hodnocení výsledků pěti let hodnocení.

V pásmech jsou VO řazeny abecedně (viz Příloha 1).

Odůvodnění škály:

A_{REZ} – Vynikající (excellent)

- Ve výzkumných parametrech globálních oborů mezinárodně kompetitivní instituce a/nebo instituce se silným inovačním potenciálem a vynikajícími výsledky aplikovaného výzkumu a/nebo instituce naplňující vynikajícím způsobem svěřenou misi. Podrobný rozbor odůvodnění představují zprávy pro VO, které jsou veřejně přístupné z <https://hodnoceni.rvvi.cz/>.

B_{REZ} – Velmi dobrá (very good)

- Instituce vyrovnané kvality s výbornými výsledky výzkumu, dostatečným inovačním potenciálem a/nebo významnými výsledky aplikovaného výzkumu, výsledky VaVal odpovídají účelu zřízení. Podrobný rozbor odůvodnění představují zprávy pro VO, které jsou veřejně přístupné z <https://hodnoceni.rvvi.cz/>.

C_{REZ} – Průměrná (average)

- Instituce nevyrovnané kvality, v parametrech základního a/nebo aplikovaného výzkumu dosahující v převážné míře dobrých nebo průměrných výsledků a/nebo instituce, která průměrně naplňuje účel zřízení.
- VO se strategií a snahou odstraňovat slabé stránky a nedostatky. Podrobný rozbor odůvodnění představují zprávy pro VO, které jsou veřejně přístupné z <https://hodnoceni.rvvi.cz/>.

D_{REZ} – Podprůměrná (below average)

- Instituce v převážné většině parametrů základního a/nebo aplikovaného výzkumu podprůměrná.
- VO s řadou slabých stránek a nedostatků a omezenou snahou je odstraňovat.

Podrobný rozbor odůvodnění představují zprávy pro VO, které jsou veřejně přístupné z <https://hodnoceni.rvvi.cz/>.

Zapsala: Mgr. Markéta Avakian

Schválili: prof. PaedDr. Radka Wildová, CSc., Ph.D., Ing. Jana Říhová, RNDr. Miloslav Frýzek, Mgr. Vojtěch Fikar, prof. Ing. Jiří Homola, CSc., DSc., prof. Ing. Vladimír Mařík, DrSc., dr.h.c., prof. Ing. Štěpán Jurajda Ph.D., prof. RNDr. Tomáš Polívka, Ph.D., prof. RNDr. Petr Štěpnička, Ph.D. DSc. FRSC, prof. PhDr. David Šmahel, Ph.D.

Příloha 1 Škálování VO podle M17+

A REZ

A REZ CESNET, z. s. p. o. IČ 63839172

A REZ Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i. (B POSK)
IČ 00025615

B REZ

B REZ ENKI, o.p.s. IČ 25173154

C REZ

C REZ Technologické centrum AV ČR, z. s. p. o. IČ 60456540

D REZ

D REZ Centrum pro studium vysokého školství, v. v. i. IČ 00237752